

Oplevering Groot Onderhoud en Restauratie Oude Raadhuis – Markt 1 Oirschot

Geplaatst door [Sten Otter](#)

Publicatiedatum: 12 dec 2025 om 11:37

Het gerestaureerde dak van het Oude Raadhuis te Oirschot aan de linker achterzijde met trapgevel, ezelsruggen en schoorsteen met op de achtergrond de toren van de St. Petrusbasiliek

Een stukje geschiedenis

Het Oude Raadhuis van Oirschot werd in 1463 gebouwd als Rechthuis. Na een brand in 1513 werd het herbouwd, waarbij eikenhout werd gebruikt dat met toestemming van de rentmeester van de Hertog van Brabant gekapt mocht worden. De huidige Raadzaal in het souterrain deed vroeger ook dienst als markthal.

In 1655 werd het Oude Raadhuis uitgebreid en kreeg het grotendeels de uitstraling die we nu nog kennen. In de 18e en 19e eeuw volgden verschillende verbouwingen, zoals het plaatsen van schuiframen in 1756 en het voorzien van het gebouw van een pleisterlaag in 1862, zodat het geschilderd kon worden.

Vanaf 1839 zat het kantongerecht in het Oude Raadhuis. Later, van 1884 tot 1926, deed het gebouw ook dienst als Huis van Bewaring. In het souterrain woonde de bewaker/portier; deze woning bleef in gebruik tot 1932. Binnen zijn nog veel historische elementen te zien, die het gebouw zijn karakteristieke uitstraling geven.

Het

Oude Raadhuis te Oirschot in 1919, Beeldbank RCE

De Amsterdamse architect A.A. Kok (1881-1951) maakte eind jaren '20 een restauratieplan. De uitvoering liep door de economische crisis vertraging op, maar in 1937 kwam hiervoor alsnog subsidie beschikbaar. In 1938-1939 werd het plan, met enkele aanpassingen, uitgevoerd. Vooral de Raadskelder werd grondig aangepakt: deze werd verdiept en compleet hersteld op basis van bouwtekeningen uit de vroege 16e eeuw. Onder de natuurstenen zuilen van de oude Raadskelder werden de brandsporen uit 1513 teruggevonden. De voorgevel werd in 1939-1940 ontdaan van pleisterwerk en zorgvuldig gerestaureerd.

Op 18 mei 1967 werd het Oude Raadhuis aangewezen als rijksmonument.

Toen in 1981-1982 het nieuwe gemeentehuis in gebruik werd genomen, kreeg het Oude Raadhuis in 1984 een opknapbeurt om het te kunnen verhuren aan de Brabantse Kunststichting. In 2004 volgde een renovatie voor het gemeentelijk woningbedrijf, vooral gericht op de indeling en inrichting. Vanaf 2017 is Visit Oirschot er gevestigd als toeristisch informatiepunt. De Raadskelder wordt nog steeds door de gemeente gebruikt als trouwlocatie, bijzondere evenementen en ontvangsten. Enkele ruimtes boven dienen als expositieruimte.

Groot Onderhoud en Restauratie (2024–2025)

Wie het centrum van Oirschot het afgelopen jaar bezocht, kon het niet missen: sinds september 2024 stond het Oude Raadhuis in de steigers. Na ruim veertig jaar was groot onderhoud en restauratie noodzakelijk. De werkzaamheden richtten zich vooral op de buitenkant van het gebouw en op het gewelf aan de voorzijde onder de bordestrappen en het bordes.

De restauratie werd uitgevoerd door restauratiebedrijf De Bonth & Van Hulten, onder begeleiding van Van Hoogevest Architecten. De Commissie Omgevingskwaliteit Oirschot (Erfgoedcommissie) gaf gericht advies over de restauratie.

Restauratie van het steen- en voegwerk van de trapgevel en de ezelsruggen aan de rechter voorzijde

Wat is er uitgevoerd?

Op 11 december 2025 zijn de bouwkundige werkzaamheden officieel opgeleverd. Tijdens een inspectie via de steigers, van de eerste verdieping tot boven aan de schoorstenen, werd het resultaat bekeken.

De belangrijkste werkzaamheden waren:

- vervangen van de lestenen op het dak
- herstel van dakkapellen, goten en waterafvoeren
- herstel van het steen-, metsel- en voegwerk aan de gevels
- waar nodig herstel van de ezelsruggen boven beide trapgevels en de schoorstenen
- restauratie van het gewelf aan de voorzijde
- vernieuwd toilet onder de herstellde bordestrappen en aanpassing van het bordes
- aanbrengen van nieuwe isolatie tussen de tweede verdieping en de zolder

De steigers blijven nog even staan. In deze periode worden nog enkele verbeterpunten afgewerkt en wordt de buitenzijde geschilderd en waar mogelijk verder geïsoleerd en verduurzaamd. Daarna kan het Oude Raadhuis er weer jaren tegenaan.

Meer weten over de geschiedenis?

Wilt u zich verder verdiepen in de bouw- en gebruiksgeschiedenis van het Oude Raadhuis?

Het uitgebreide **Waardestellend Bouwhistorisch Onderzoek (BHO)**, (127 pagina's), opgesteld op verzoek van de gemeente Oirschot door De Fabryck, Bureau voor Bouwhistorisch Onderzoek dat de basis vormde voor de restauratie, is op te vragen bij:

Theo Kralt

Adviseur Erfgoed & Monumenten

t.kralt@oirschot.nl